

iaeden

SALVEM L'EMPORDA

**institució altempordanesa
per a la defensa i estudi de
la natura.**

butlletí núm. 169

hivern 2019-2020

Pujolboira, fragment

**1980-2020
fem 40 anys**

Butlletí núm. 169
Hivern 2019-2020

**Editat per la Institució
Altempordanesa per a la
Defensa i Estudi de la Natura
(IAEDEN), entitat independent
sense afany de lucre i membre
de la Federació Ecologistes de
Catalunya.**

Apartat correus 245 Figueres
Tel.: 972 67 05 31
e-mail: iaeden@iaeden.cat
web: www.iaeden.cat

Junta directiva de la IAEDEN 2019
President: *Llorenç Pascua*
Vicepresidenta: *Bàrbara Schmitt*
Secretari general: *Lluís Serrano*
Tresorera: *Consol Rovira*
Vocals: *Carme Bosch, Ignasi Batet,
Xavier Vizcaino, Joan Martí,
Vicenç Serradell, Leonel Manso,
Miquel Sanchez, Marcel Gutinell,
Lluís Benejam, Esteve Robleda,
Ariana Seglar, Neus Giró,
Frederic Fortunet, Anna Maria Pujol,
Anna Albó, Marta Ortega,
Martí Llorente, Damià Pastor,
Montse Fabregat.*

Han col·laborat en aquest número:
*Marta Ball-llosera, Ignasi Batet,
Lluís Benejam, Ramon Caralt,
Sílvia Guitard, Marcel Gutinell,
Berto Minobis, Mireia Monegal,
Llorenç Pascua, Montse Pascual,
Mònica Pepa, Joan Ventura,
Xavier Vizcaino.*

Composició de textos:
Fotocomposició Roger - Figueres

Imprès a:
Gràfiques Canigó

Imprès en paper ecològic

IAEDEN no comparteix
necessàriament les opinions
expressades en les col·laboracions
signades pels seus autors.

© 2019, IAEDEN

S U M A R I

Portada	
Pujolboira, fragment	
Sumari	2
Editorial	3
Calendari d'activitats	7
Noticiari	10
Comunicat SOS Costa Brava	17
L'educació ambiental i la Greta Thunberg ...	19
Reflexions d'en Ramon: Crisi climàtica.....	21
Butlleta d'inscripció	23

Les aportacions econòmiques a favor de la
IAEDEN-Salvem l'Empordà es poden fer a
TRIODOS, compte núm.

ES12 1491 0001 2130 0007 9133.

Els donatius i la quota de soci/sòcia es poden
desgravar de l'IRPF. Només ens heu de fer saber
el vostre DNI, i us enviem un certificat.

amb el suport de:

Ajuntament de Figueres
www.figueres.cat

foto: L.I. P.

Benvolguda GRETA THUNBERG:

Em dic Llorenç Pascua i visc a Figueres (Catalunya). He llegit tots els teus discursos i estic d'acord amb tu. Tant que, si en reproduís algun aquí, gairebé estaria expressant el que penso.

Com que tinc més edat que tu, et puc dir que fa 30 anys els científics ja alertaven que això del canvi climàtic podia arribar. Però els que llavors tenien el poder polític, igual que els que el tenen ara, no van fer cas d'aquestes coses. A ells només els interessa “jugar” amb l'economia i, de retruc, amb les persones, el patiment de les quals no sembla importar-los gaire. Crec, com tu, que qui perd de vista l'objectiu de la seva feina (en aquest cas el bé comú) ha de ser substituït amb urgència. A mi, aquesta gent també m'han decebut. Talment com un timoner maldestre porten a la humanitat cap al naufragi. Hem de trobar, per al bé de tots, el sistema de fer-los canviar d'ofici.

A part de continuar pressionant els governs, com que, per sortir de l'atzucac on ens han portat, no tenim gaire temps, no ens queda més remei que actuar, també, pel nostre compte.

Gandhi va dir: “Sigues el canvi que vols veure en el món”. Cada un de nosaltres és com un petit estat, el govern del qual li correspon només a ell. Jo tinc totes

les carteres ministerials en el govern de mi mateix. Alguna d'elles tan important com la de medi ambient, juntament amb totes les altres que no cal menystenir.

Doncs bé, si l'acord de París sobre canvi climàtic diu que, en els països rics, s'han de reduir les emissions de CO₂ fins al 50% abans de l'any 2030 a fi de no arribar al "punt de no retorn", que suposaria acostar-se als 2 graus d'augment de la temperatura mitjana del planeta, jo també he de complir amb aquest objectiu.

Què en trauré d'indignar-me quan veig que hi ha països que es neguen a complir-lo? Estan governats per ineptes que no han entès res. Jo no els puc prendre com a model!

Aquest propòsit meu, a on em porta? Doncs, com a habitant d'un país relativament ric, em porta a assumir una manera de viure diferent, basada en la simplicitat voluntària.

He de reduir el meu consum d'energia: a la llar, en l'ús del vehicle privat, en viatges d'oci... He d'evitar el malbaratament d'aigua, l'adquisició injustificable de productes lligats a la publicitat, al disseny i a la moda. Tendir cap al residu zero. Prioritzar les compres en comerços de proximitat i de Km 0, etc.

Tots aquests hàbits, en l'adquisició i increment dels quals treballo, per a mi mateix, des de fa temps, crec que poden ser assumits per una gran majoria de persones, adaptant-les a cadascú, però sense excuses.

L'any 2050, en el qual dius que us fixeu els joves quan parleu del vostre futur, tu tindràs 47 anys. Jo, si hi arribo, en tindrè 95 però no crec que això i el fet de no tenir fills m'eximeixin de cap responsabilitat actual ni futura, ans al contrari.

M'agrada quan, en els teus discursos, dius que per sobre de l'esperança el que ens cal és l'acció. N'estic convençut. Jo ja estic oferint les meves accions (quasi insignificants, certament, però reals) per a la teva causa, que hauria de ser la de tots.

El dia que faci 95 anys, a la vista de la situació del planeta en aquell moment, voldria poder compartir amb tothom un ampli horitzó d'esperança.

(novembre 2019)

**1980-2020
fem 40 anys**

FELICITATS!

Els aniversaris sempre tenen quelcom d'especial. Una barreja d'il·lusió, d'alegria, de nostàlgia, de pena, de por, de dubtes... La quantitat que posem, en el nostre ànim personal, de cada un d'aquests ingredients farà que els visquem amb diferents intensitats i matisos.

Aquest 2020 la IAEDEN-Salvem l'Empordà celebra el 40 aniversari. Es fa difícil valorar en poques paraules quatre dècades d'activitat. Per a mi, i crec que per a molts, han estat uns anys intensos i apassionants, de coneixença i estimació del patrimoni natural i paisatgístic del nostre petit país. Ha estat a partir d'aquesta terra, que forma part de la nostra quotidianitat, que ens hem anat formant com a persones, mentre creixíem en el convenciment que la cura del nostre amenaçat planeta, a nosaltres, ens toca fer-la des d'aquí, sense defallir i amb constant perseverança.

Els aniversaris poden servir igualment per fer balanç. Fer valoracions quantitatives i qualitatives rigoroses s'escapa de les possibilitats d'espai d'aquest escrit. Malgrat això, crec que –si ens fixem en les dues línies de treball de l'entitat, divulgativa i reivindicativa– en ambdues s'ha fet una gran tasca.

En l'estudi i divulgació de temes de natura tinc la percepció que, sovint, s'ha arribat a l'excel·lència, en el passat i també actualment. Aquesta sensació la tinc en funció dels molts actes en els quals he pogut prendre part. Conferències, cursets, tallers, sortides, custòdia agrària, campaments, camps de treball..., han estat un referent per a moltes persones que han valorat molt positivament el pòsit que els hi han deixat, i ens ho han fet saber.

Quant a la tasca reivindicativa, o de defensa de la natura, hi hem hagut d'invertir una quantitat ingent d'energies. D'aquest aspecte de la nostra activitat no voldria entrar en detalls que em portessin a allargar-me massa. Aprofito, només, per fer la recomanació d'un llibre que és cabdal per conèixer i entendre el que ha fet la nostra entitat, juntament amb molta altra gent, per preservar el nostre patrimoni comú.

ESCOLA DE RADICALS. Quaranta anys defensant el territori a l'Empordà (BRAU, edicions, desembre 2018), és una publicació d'autoria col·lectiva on

es van desgranant els diversos atacs que ha patit, i pateix, la comarca i les corresponents campanyes de defensa. Articles d'opinió, entrevistes als protagonistes, retalls de premsa, reculls fotogràfics..., fan d'aquest un llibre imprescindible i, a voltes, entranyable. A molts de nosaltres ens porta records de vivències personals i, també, les imatges de molta gent que, malauradament, ja no hi són però que ens han deixat la seva empremta. Els diferents escrits són d'una gran amenitat i les fotografies, moltes d'elles, inèdites i divertides; entre altres la mítica campanya dels Aiguamolls o les primeres "trapelleries" d'un Salvem l'Empordà acabat de néixer.

Quaranta anys de passat que, sens dubte, marquen el nostre present i ens donen l'empenta per encarar el futur, amb l'estimació necessària per entrar constantment en acció. Ànims, força... i felicitats a tothom!

Llorenç Pascua

foto: Ll. P.

CALENDARI D'ACTIVITATS

• **Dissabte 11 de gener. X cens de duc al Parc Natural de Cap de Creus**

El Parc Natural de Cap de Creus, amb la col·laboració del grup natura de la IAEDEN i APNAE, organitza aquest cens per tal de detectar les diferents parelles de duc que crien a la zona del parc.

Hora i lloc de trobada: 15.30 h a l'aparcament del CAT de Vilajuïga. Es preveu finalitzar cap a les 19.00 h aprox.

Aportació i inscripcions: l'activitat és gratuïta, però cal inscriure's prèviament a pncapcreus@gencat.cat o 972 193 191.

Organitza: Parc Natural del Cap de Creus

Col·labora: Grup Natura de la IAEDEN-Salvem l'Empordà, APNAE

• **Divendres 17 de gener. Cens d'ajocadors d'ocells aquàtics de la comarca**

Durant el gener, a tot Catalunya, es realitza el cens d'ocells aquàtics hivernants. Algunes de les espècies d'ocells que s'han de censar s'ajunten al vespre per crear ajocadors i passar la nit agrupats. L'objectiu d'aquest cens és fer el recompte d'aquests ajocadors de corbs marins, esplugabous, arpelles... que hi ha a la comarca. Cal tenir un mínim de coneixement en identificació d'ocells per participar-hi.

Hora i lloc de trobada: 16 h al Cortalet del PNAE

Aportació i inscripcions: l'activitat és gratuïta, però cal inscriure's prèviament a apnae@apnae.org o al telèfon 972 454 672 abans del dia 16 de gener per tal de planificar el cens.

Organitza: APNAE, Grup Natura de la IAEDEN-Salvem l'Empordà, ICO

• **Dissabte 18 de gener. Cens d'ocells hivernants aquàtics**

Durant el gener, a tot Catalunya, es realitza el cens d'ocells aquàtics hivernants. En els diferents parcs naturals de la comarca, els censos es realitzen pels equips tècnics de cada parc, però hi ha molts altres indrets d'interès, com rius, rieres, basses, on no hi ha ningú que faci els censos... És per això que un any més, amb l'ajuda de voluntaris, es vol censar totes aquestes zones per tal de tenir una cobertura comarcal més àmplia, de la hivernada d'aquests ocells. Per a aquesta activitat cal tenir un mínim de coneixement en identificació d'ocells per participar-hi.

Hora i lloc de trobada: 8 h a diferents punts que es concretaran directament amb les persones que s'inscriguin.

Aportació i inscripcions: l'activitat és gratuïta, però cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531 abans del dia 15 de gener per tal de planificar el cens.

Organitza: Grup Natura de la IAEDEN-Salvem l'Empordà, APNAE

• **Diumenge 26 de gener. Sortida ornitològica a Olot**

El proper 26 de gener farem la ja tradicional sortida hivernal a la Garrotxa per identificar i conèixer ocells de bosc amb l'ornitòleg Joan Ventura.

Hora i lloc de trobada: 8 del matí a Figueres a l'aparcament del supermercat Esclat de la carretera de Vilafant.

Cal portar: calçat còmode, esmorzar i binocles.

Aportació i inscripcions: gratuït per als socis de la IAEDEN i menors d'edat, i aportació de 5 € per als no socis. Cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: Grup Natura de la IAEDEN-Salvem l'Empordà

• **Diumenge 9 de febrer. El Fluvià pas a pas, quarta etapa**

Sortida per descobrir els valors naturals i culturals que amaga el riu Fluvià, des del seu naixement fins que arriba al mar. En aquesta quarta etapa recorrerem la zona entre Argelaguer i Crespià, acompanyats de l'Ignasi Batet. Cal venir preparats per caminar i ser previsors amb el temps que pugui fer.

Cal dur: esmorzar, dinar i prismàtics.

Lloc i hora de trobada: A la plaça Major de Crespià a 2/4 de 9 del matí. Deixarem alguns cotxes aquí i amb els altres ens arribarem fins al punt d'inici a Argelaguer. Al final de l'excursió, ja a Crespià, tornarem a Argelaguer a buscar els cotxes que haurem deixat al matí.

Durada: tot el dia.

Aportació i inscripcions: gratuït per als socis de la IAEDEN i menors d'edat, i aportació de 5 € per als no socis. Cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: Grup Natura de la IAEDEN-Salvem l'Empordà

• **Dissabte 22 de febrer. Vermut de socis! Cap on anem aquest 2020?**

Aquest any 2020, en què celebrem el 40 aniversari, volem repetir el format d'assemblea general que hem fet aquests dos últims anys i que ha estat un èxit d'assistència i participació. Per aquest motiu, a les 11 h, a la Sala de La Cate de Figueres, farem una assemblea per valorar el que s'ha realitzat durant l'any 2019 i posteriorment junts decidirem els temes prioritaris a tractar el 2020. A les 13 h acabarem amb un Vermut al Bar de la Cate de Figueres.

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà en el marc de la seva assemblea anual de socis.

Divendres 24 d'abril. Conferència "Els ratpenats de l'Alt Empordà"

Aquesta xerrada anirà a càrrec d'en Xavier Puig, biòleg de l'associació Galanthus, i exposarà un resum dels diferents treballs de ratpenats que han fet a diverses zones de la comarca durant els últims anys. Acabat l'acte es farà un vol pel Parc Bosc, per tal de localitzar ratpenats utilitzant un aparell d'ultrasons especial.

Lloc i hora de trobada: a les 19 h a la Cate de Figueres.

Organitza: Grup Natura de la IAEDEN-Salvem l'Empordà

CURSET: El Petit Naturalista

S'organitza una nova edició del Petit Naturalista per als que no varen poder participar a la primera edició.

T'agrada la natura? Tens entre 6 i 12 anys? Vols conèixer més a fons els animals que tenim a casa nostra? Des del Grup de Natura de la IAEDEN, t'oferim el curs del Petit Naturalista, un petit curs on una tarda o matí al mes podràs aprendre més sobre diferents grups d'animals, ocells, amfibis, mamífers, insectes...

Curs d'introducció al naturalisme adreçat a nens i nenes d'entre 6 a 12 anys, en el qual mensualment es farà una sortida-taller per a descobrir diferents temàtiques: els ocells, els amfibis, els mamífers, els insectes i el medi marí, **a les sortides els nens i les nenes cal que vinguin acompanyats d'un tutor.**

Les sortides i els tallers programats són:

- **Dissabte 15 de febrer.** Els ocells dels aiguamolls, a càrrec del naturalista Joan Ventura.
- **Dissabte 14 de març.** Els mamífers i els seus rastres, a càrrec del naturalista Ignasi Batet.
- **Dissabte d'abril (dia a concretar).** Els amfibis dels aiguamolls, a càrrec de les coordinadores de l'Observatori dels Amfibis, Sandra Saura, Ceci Pedernera i Maria Pifarré.
- **Dissabte 23 de maig.** Els insectes dels nostres camps, a càrrec del naturalista Joan Ventura.
- **Dissabte de juny (dia a concretar).** Els animals del medi marí

Activitats gratuïta per als socis de la IAEDEN, 5 € per cada sortida per als no socis.

Activitats de tota mena durant aquesta tardor

foto: Mònica Pepa

Aquests darrers mesos hem fet activitats de tota mena començant amb **una nit per conèixer grills i altres insectes** que va guiar en Joan Ventura el 6 de setembre passat. A finals de setembre, concretament el divendres 27, es va realitzar la primera **Vaga General Mundial pel Clima**. Des de la IAEDEN-Salvem l'Empordà, ens hi vam sumar organitzant una **xerrada-debat amb en Ramon Caralt**, enginyer industrial i membre de la nostra entitat. Molta gent va quedar fora i no va poder entrar a la Sala de La Cate que es va omplir de gom a gom per escoltar la xerrada i al final poder compartir opinions i ganes de fer accions davant aquesta crisi climàtica. Arran d'aquests fets, cal comentar que **ha nascut un grup de treball de Crisi Climàtica a la IAEDEN-Salvem l'Empordà** i tothom qui hi vulgui participar serà molt benvingut.

El diumenge 20 d'octubre es va celebrar la **20a Fira d'Intercanvi de Joguines** a la plaça del Gra de Figueres. La mainada s'ho va passar d'allò més bé intercanviant les seves joguines i alhora aprenent a tenir cura de la natura i el medi ambient. **Cal felicitar l'equip de persones, liderades per en Xavier Vizcaino**, que durant 20 anys (que aviat és dit!) han organitzat i vetllat per consolidar aquesta Fira.

El dissabte 10 de novembre es va realitzar el ja clàssic **taller de plantes medicinals a Espolla amb la Cristina Viñas** per conèixer les propietats de diferents plantes remeieres. En aquesta ocasió vam aprendre a preparar una crema casolana per la circulació de les cames. Finalment, cal destacar que malauradament aquest any hem hagut de tornar a anul·lar, i ja és el segon cop en pocs anys, la sortida de bolets guiada pel micòleg Daniel Siscart per la manca de bolets a la nostra comarca. Els estralls que estem provocant al nostre planeta tenen molts afectes, i aquest n'és un.

Cal destacar i agrair als membres del Grup Natura de la IAEDEN-Salvem l'Empordà que des de fa uns anys estan programant amb molt d'entusiasme i dedicació aquest conjunt d'activitats tan variades.

A la foto podem veure la Mireia Mena (a mà esquerra) com a pagesa del Parc Agroecològic d'Albons; la Marta Ball-llosera (al mig) com a coordinadora del grup de custòdia agrària, i en Joan Ventura expert en caixes niu.

Seguiment i visites a les finques agràries amb acord de custòdia amb la IAEDEN

El grup de treball de custòdia agrària segueix vetllant per fer compatible l'activitat agrícola i ramadera amb la conservació del patrimoni natural, cultural i paisatgístic dels espais agraris. Una manera alhora de reconèixer les bones pràctiques agràries que contribueixen al manteniment del paisatge i de la biodiversitat de la comarca. Per aquesta raó, és important fer seguiments i reunions per revisar, si cal, els acords proposats i alhora seguir compartint coneixements en la gestió i conservació dels elements naturals de les seves finques.

En aquestes visites se segueix un doble objectiu. En primer lloc, intercanviar informació sobre l'activitat del grup de treball i actualitzar la informació sobre la gestió i els canvis que pugui haver-hi hagut a la finca. I per altra banda, intercanviar idees per a la jornada de formació que està previst que realitzem a l'any 2020. La jornada té com a objectiu cercar idees i debatre propostes per sobre noves vies de comercialització per a l'horta ecològica de comarques gironines. La proposta s'emmarca en la necessitat de col·lectivitzar serveis que permetin donar un impuls a les finques agràries d'horta ecològica gironines.

Per altra banda, al mes d'octubre vam col·locar 8 caixes niu a la finca del Parc Agroecològic d'Albons. Aquesta acció pretén ajudar l'assentament d'ocells passeriformes com a control biològic de plagues i insectes que poden perjudicar l'horta. Al mes de maig, farem el seguiment d'aquestes caixes niu per conèixer quins ocells els han ocupat i si ha prosperat la seva nidificació.

Al·legacions a la nova urbanització de 320 habitatges a Castelló d'Empúries

Al mes d'octubre va sortir a exposició pública un nou projecte d'urbanització al nucli de Castelló d'Empúries, en el sector anomenat Hort d'en Negre.

Considerem que és un projecte insostenible pels arguments següents:

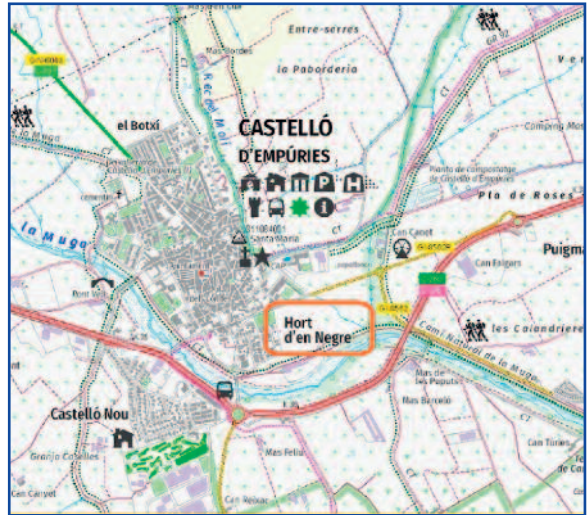
1. L'habitatge ha d'estar al servei de l'interès general i en contra de l'especulació

Segons l'article 47 de la Constitució espanyola, “tots els espanyols tenen dret a un habitatge digne i adequat. Els poders públics promouran les condicions necessàries i establiran les normes pertinents per tal de fer efectiu aquest dret, i regularan la utilització del sòl d'acord amb **l'interès general per tal d'impedir l'especulació.**”

En el municipi de Castelló d'Empúries, hi ha 800 habitatges buits i uns 1500 habitatges en venda. Per aquesta raó bàsica, considerem que el municipi hauria de gestionar bé aquestes, en comptes de seguir creixent desmesuradament.

Ens hauríem de fixar, alhora, amb l'indicador econòmic de la renda familiar disponible bruta (RFDB). Segons l'Institut d'Estadística de Catalunya del 2016, Castelló d'Empúries és el segon poble amb la renda més baixa a Catalunya. Aquestes dades demostren, una vegada més, que urbanitzar no és sinònim de benestar social i, per tant, cal buscar altres eines per garantir un desenvolupament sostenible.

Les necessitats d'habitatge al municipi rauen en l'habitatge social i caldria buscar polítiques municipals per incentivar que els habitatges buits s'omplin a un preu assequible.

Per aquesta raó, la IAEDEN considera que el més assenyat seria que l'Ajuntament redactés el Pla local de l'habitatge per conèixer les necessitats reals i alhora que obrís una oficina d'habitatge per poder gestionar tot l'habitatge buit, en venda i del lloguer del municipi.

2. L'aigua com un recurs hídric bàsic per a la sostenibilitat

No podem permetre seguir malmetent aquest recurs en el context hidrogràfic on se situa aquesta urbanització. L'aigua és un recurs bàsic a tenir en compte en el desenvolupament sostenible. L'urbanisme no està exempt d'aquestes obligacions, tal com descriu l'article 3 del Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme.

Segons la diagnosi del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya 2016-2021, l'estat de les masses d'aigua epicontinentals en el tram que afecta el sector té un **estat dolent**, tant pel que fa a la seva qualitat com a quantitat. Si s'hi afegeixen els greus problemes de salinització de la zona a causa de la intrusió marina, principalment afectat per la marina residencial d'Empuriabrava, encara tenim una situació més crítica.

Per tant, i davant la greu problemàtica de l'aigua com a recurs bàsic pel desenvolupament sostenible d'un municipi i un territori, no es pot desenvolupar cap creixement urbanístic fins que els objectius de l'estat qualitatiu i quantitatiu del recurs estigui resolt. En cas contrari, s'estaria incomplint la normativa ambiental vigent d'urbanisme.

3. Canvi climàtic

La Llei de canvi climàtic regula les mesures encaminades a la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic, la definició del model de governança de l'Administració pública amb relació al canvi climàtic i l'establiment d'impostos com a instrument per a actuar contra el canvi climàtic.

En l'article 27 d'aquesta Llei sobre urbanisme i habitatge diu que les mesures que s'adoptin en matèria d'urbanisme i habitatge han d'anar encaminades a un canvi de model urbanístic que prioritzi la **rehabilitació del parc d'habitatges**. I segons les dades exposades en el primer apartat, amb més de 2.000 habitatges buits o en venda, és absolutament prioritari.

La IAEDEN-Salvem l'Empordà i SOS Costa Brava ha realitzat un recurs de reposició contra l'aprovació d'un Pla parcial a l'Ajuntament de Llançà

Durant el mes d'agost, l'Ajuntament de Llançà va publicar al BOP un decret de l'alcaldia d'aprovació definitiva de la reparcel·lació del Pla parcial urbanístic SUP-1 Sector La Selva. Aquesta urbanització té un potencial de 170 habitatges i una ocupació de 5 hectàrees. Aquest és un indicador del grau de sensibilitat ambiental i territorial que mostra el consistori.

En el plànol es pot veure la gran quantitat de parcel·les a desenvolupar en zones urbanitzades adjacents i amb un grau molt baix d'ocupació.

Per altra banda, i tal com demostra el recurs de reposició presentat, aquest sector classificat com a sòl urbanitzable delimitat pel POUM de Llançà té seriosos incompliments de la normativa urbanística vigent:

1. Incompliment pel que fa als pendents del sector

Segons el decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme s'ha de preservar de la urbanització els terrenys de pendent superior al 20%. El sector del Pla parcial de la Selva contravé aquest article, ja que el sector té gairebé un 40% de l'àmbit amb pendents superiors al 20%.

2. Incompliment d'adaptació al Pla Territorial Parcial de Comarques Gironines (PTPCG)

El planejament vigent de Llançà preveu una àrea total de creixement de 88 hectàrees. Aquesta superfície és molt més elevada al creixement màxim permès pel Pla Territorial Parcial de Comarques Gironines aprovat l'any 2006, que és de 34,53 hectàrees. Si tenim en compte que el sector objecte de suggeriment d'aquest document té unes característiques importants amb 170 habitatges potencials i 5 hectàrees de superfície, és evident que, abans de definir ni aprovar cap altre sector al municipi, cal que el POUM s'adeqüi al

PTPCG de manera urgent per poder conèixer quines són més aptes i sostenibles, segons l'articulat 3 i 9 del text refós d'urbanisme.

3. Sector en qüestió segons el Pla director urbanístic de sòls no sostenibles al litoral gironí (PDU_Costa Brava)

El sector la Selva de Llançà es troba en fase de revisió del Pla director urbanístic de revisió dels sòls no sostenibles del litoral gironí (PDU_CB). L'Ajuntament hauria de vetllar pel desenvolupament sostenible del municipi i esperar que la Generalitat de Catalunya estudiï la viabilitat d'aquest sector en el context del desenvolupament sostenible de la Costa Brava i, per tant, cal aturar la tramitació d'aquest projecte que s'ha fet a correu i durant el mes d'agost.

4. L'execució del Pla d'etapes està fora de termini

Segons el Pla parcial del sector es defineix un Pla d'etapes. Aquest Pla es compromet a, una vegada aprovat definitivament aquest planejament parcial, redactar de forma pràcticament paral·lela els projectes d'urbanització necessaris i de compensació del sector que, atesa l'entitat de l'actuació, s'executarà en un termini màxim de 2 anys, comptat a partir de la publicació de l'aprovació definitiva. Aquesta publicació es realitzà l'any 2015.

Per tant, el termini d'execució del Pla parcial és esgotat.

5. El planejament general i parcial no preveuen les reserves d'habitatges de protecció pública

Molts sectors dels àmbits econòmics han mostrat com urbanitzar massivament el litoral gironí no comporta progrés ni avantatges per a la població local. I seguir amb un creixement desmesurat, sense límits, porta al caos i al col·lapse d'un sistema molt fràgil a l'estiu. Segons la Llei 18/2007 del Dret a l'Habitatge, el planejament ha de preveure les reserves de protecció pública i adoptar els mecanismes compensatoris. Els usos residencials, la seva tipologia, la densitat que es preveuen en aquest sector no es dirigeixen a satisfer necessitats d'accés a l'habitatge, sinó a segones residències, la qual cosa fa que la classificació d'aquest sòl com a urbanitzable resulti innecessària. És un clar exemple de desenvolupament insostenible i d'un ús irracional del territori.

Per tot plegat la IAEDEN-Salvem l'Empordà i SOS Costa Brava presenten a l'Ajuntament aquest recurs i sol·liciten que es tinguin en consideració totes aquestes irregularitats a l'hora de definir l'estratègia de creixement del sector segons el Pla director urbanístic de la Costa Brava.

El Pla Director de la Costa Brava, un clar pas endavant, però insuficient per treure la Costa Brava de la zona de perill

Primeres valoracions:

- A) El Pla Director Urbanístic de la Costa Brava proposa eliminar 15.000 dels 22.000 habitatges que revisa. Per SOS Costa Brava aquest és un clar pas endavant, però manté enormes possibilitats de creixement urbanístic en molts municipis.
- B) La Plataforma està estudiant en detall com afecta les *Zones Amenaçades* recorregudes per les seves entitats membres.
- C) Aquest dijous l'assemblea ecologista es reunirà per valorar el Pla Director i llançar una campanya d'actes públics d'informació al territori i adhesions.

Amb l'aprovació inicial del **Pla Director Urbanístic de Revisió dels Sòls No Sostenibles del Litoral Gironí** s'inicia un període de 67 dies d'exposició pública d'aquest pla. Un equip multidisciplinari de tècnics format per arquitectes, ambientòlegs, biòlegs, geògrafs i advocats, entre altres, està estudiant la documentació de l'aprovació inicial per formular al·legacions i continuar reclamant desclassificacions massives de sectors edificables no executats a la Costa Brava i que el Pla Director Urbanístic (PDU) no revisa.

Per fer una primera valoració de l'aprovació inicial, l'Assemblea de més de 30 organitzacions de SOS Costa Brava es va reunir aquest el dijous 5 de desembre a les 19.00 al Centre Cívic Barri Vell de Girona.

El Pla Director aposta per la desclassificació de 91 sectors i la reducció de 50, la qual cosa comporta l'eliminació de 15.000 habitatges en conjunt en més de 1.900 Ha de territori. **Per a SOS Costa Brava aquest és un clar pas endavant, però insuficient.** El PDU manté la possibilitat de construir 7.000 habitatges als 17 municipis que revisa, amb xifres de reducció molt escasses en poblacions

com per exemple Cadaqués, on de 952 habitatges potencials es passa a 792; Sant Feliu de Guíxols, que passa de 3.542 a 3.450, o Tossa de Mar que varia de 1.323 a 1.170 nous habitatges a construir.

D'altra banda, amb la informació publicada, **el destí de les zones amenaçades recorregudes per SOS Costa no és majoritàriament satisfactori**. Sectors emblemàtics com Rodors (3 sectors) a Pals, Aiguafreda de Begur i Cala Morisca de Tossa, seran desclassificats i s'extingiran les possibilitats d'edificar-hi. Però es donen per bons Sa Guarda de Cadaqués, s'Antiga de Begur o Riera de Molinets a Santa Cristina d'Aro malgrat que es redueix.

Cas SCB revisat pel PDU	Estratègia
Llançà: Roses 2 Cadaqués: Sa Guarda	Reducció i reordenació de 41 a 29 habitatges Manteniment dels 105 habitatges i reordenació SCB té el cas a judici per la via contenciosa, en paral·lel
Pals: Rodors	Desclassificació: Rodors 1, 2 i 3 → 572 habitatges Reducció: Rodors - Roca Blanca 1, 2 i 3 → de 627 a 304 habitatges
Palafrugell: Aigua Xelida	Manteniment (havia estat inclòs a la moratòria a l'Avanç de Pla, malgrat que no es revisa el municipi de Palafrugell)
Palafrugell: Sant Sebastià	Manteniment (havia estat inclòs a la moratòria a l'Avanç de Pla, malgrat que no es revisa el municipi de Palafrugell) SCB té el cas a judici per la via contenciosa, en paral·lel
Begur: Aiguafreda Begur: s'Antiga	Desclassificació → de 374 habitatges a 56 existents Manteniment dels 24 habitatges SCB té el cas a judici per la via contenciosa, en paral·lel
Sta. Cristina d'Aro: Molinets Tossa: Cala Morisca	Reducció de 214 habitatges a 64 (de 65 Ha a 20) Desclassificació → de 122 habitatges a 24 existents

Per tot això, SOS Costa Brava engegarà una campanya d'actes públics d'informació al territori, per explicar com es plasmarà aquest nou model urbanístic a cada municipi, i animarà ciutadania i institucions a adherir-se a les al·legacions que presentarà.

EDUCACIÓ AMBIENTAL

Grups ecologistes infantils a les escoles? L'educació ambiental i la Greta Thunberg

Tots vosaltres deveu estar ja al corrent sobre qui és la Greta Thunberg. Però potser no us havíeu plantejat per què ha trigat tant a sorgir una Greta. Podria haver estat fruit d'una conjuntura històrica? És clar que ella, i cada cop més joves estan protagonitzant aquest nou ecologisme que podríem dir “de supervivència”, amb el qual exigeixen frenar aquest canvi climàtic que ningú sembla voler aturar, ja que tenen ben clar que seran ells i els seus fills qui patiran els seus pitjors efectes. I això explica que estiguin disposats a jugar-se la pell per aquesta causa.

Tot i que, tot s'ha de dir, aquest moviment no hauria aparegut mai si no hagués estat gràcies a les complicitats ambientals que s'estan teixint entre pares cada cop més conscienciats i mestres cada cop més informats..., i que no s'havia donat fins ara.

Els educadors ambientals, però, també haurem influït en tot plegat (seria interessant saber qui li va fer “veure la llum” a la Greta). En aquest sentit, alguns educadors ambientals comencen a aprofitar aquesta conjuntura que s'està donant per primera vegada amb pares mínimament conscienciats i mestres mínimament informats... per **fomentar la creació de grups ecologistes infantils dins de les escoles** (tan sols fa deu anys hauria estat impossible). Grups ecologistes infantils? Em refereixo a microgrups d'alumnes que funcionen d'una manera autònoma i relativament al marge de l'horari escolar. Els componen nens i nenes de primària, voluntaris, i disposats a transformar la realitat ambiental que els envolta. Ho fan motivats per l'activisme que els ha generat l'exemple de la Greta i les activitats d'educació ambiental que hagin anat vivint prèviament

dins de l'escola. Aquesta experiència innovadora es va experimentar per primer cop a l'escola Les Mèlies de Vilafant, però podria acabar fructificant als centres Josep Pallach i Sant Pau, i a la comunitat d'aprenentatge l'Amistat de Figueres (tot i que encara hem de veure com evoluciona tot plegat...).

Però, com s'organitzen? Doncs, un cop han batejat el seu grup ecologista i li han dissenyat un logo, trien un coordinador i un secretari. Ells mateixos solen redactar informes sobre aspectes denunciabls de les seves poblacions, que fan arribar tot seguit als regidors o les regidores que els visiten periòdicament. També proposen auditar certs aspectes ambientals de l'escola i presenten plans de millora ambiental davant del claustre de mestres. I aprenen els principis de la resistència pacífica, la desobediència civil i la lluita no violenta que caracteritzen als grups d'acció directa (com el nostre, o els de Greenpeace). I pinten i dissenyen pancartes de denúncia ambiental, que pengen de les façanes dels centres escolars. I participen en les manifestacions que s'organitzen al carrer per denunciar l'emergència climàtica. I munten xerrades per explicar la seva causa als alumnes més petits (fins i tot, als mateixos pares i membres de l'AMPA)... De tot plegat se solen elaborar vídeos que es pengen a la xarxa (el que recull l'experiència original de Les Mèlies, per exemple, ha estat visionat prop de deu mil vegades, i el podeu trobar a Tramuntana TV).

En poques paraules, i tot aprofitant aquesta conjuntura històrica, **crec que els que ens dediquem a l'educació ambiental hauríem de procurar que els nostres centres escolars promocionin el sorgiment del màxim de "Gretes Thunbergs" entre els seus alumnes.**

I és que, en cas de no intentar-ho, els podríem estar estafant.

L'actual emergència climàtica ho exigeix.

I aquesta que acabem d'explicar podria ser una manera per a assolir-ho.

REFLEXIONS D'EN RAMON

Crisi climàtica

Un cop més reflexionaré sobre la crisi climàtica perquè el tema és molt urgent. Resumint molt podem dir que ens trobem en un moment en què el model econòmic ha apostat per cremar tot el petroli i urani que ens queda, produint tant CO₂ que l'atmosfera s'escalfarà fins a límits inacceptables, un suïcidi. El CO₂ ve de diferents sectors, primerament de la producció d'energia, també del transport, de l'agricultura i ramaderia, de la indústria o la construcció. La solució que proposen els científics de l'IPCC (ONU), és buscar el descens d'emissions a cada un dels sectors per arribar a zero emissions el 2050. Entre aquests sectors, l'energètic és responsable del 34% de les emissions de CO₂, per tant és un sector molt contaminant i l'alternativa, en aquest cas, és la transició cap a les energies renovables. Per tant hem d'anar sense més embuts cap a la transició amb generació 100% renovable, possible tècnica i econòmicament però complementada per una gestió descentralitzada, distribuïda i participativa. Per aconseguir-ho, es poden considerar diverses solucions, algunes individuals d'autoconsum, altres alternatives per a comunitats o pobles i, per últim, actuacions per a grans poblacions.

Entre les alternatives per a poblacions de pocs habitants, es troben les "centrals hidroelèctriques reversibles" com la interessant proposta de l'illa del Hierro. Consisteix en un doble embasament amb 600 m de desnivell, l'aigua cau i les turbines generen electricitat. Es denomina reversible perquè s'efectua un bombeig de l'aigua a l'embassament superior per bombes alimentades per cinc aerogeneradors o per l'energia sobrant. La combinació d'eòlica i hidràulica aconsegueix convertir la intermitència eòlica en un subministrament constant. Amb la central, s'abasteix la demanda elèctrica de l'illa de 7.500 habitants amb energia renovable durant part de l'any i s'està treballant per aconseguir-ho tot l'any. Està participada pel Cabildo del Hierro en un 65%, Endesa 23% i per altres institucions. Es complementa amb generadors dièsel que funcionen quan manca el vent. Amb aquesta instal·lació, s'estalvia un consum de 7.000 t de dièsel i 20.000 t de CO₂ cada any. S'obtenen

2.000.000 d'euros per estalvi de fuel no consumit i aquests diners, en ser majoria de participació pública, es destinen a objectius socials (beques d'estudi, bons de transport, subvencions a cotxes elèctrics, punts de recàrrega gratuïts, etc.). La inversió inicial va ser de 80 milions d'euros ja amortitzats. És a dir, és un projecte que en connectar-ho directament a la xarxa elèctrica de distribució (REE) traspasa part dels beneficis de l'oligarquia a la ciutadania. Un altre exemple és el de l'illa danesa de Samsø, amb 4.100 habitants, el cent per cent del consum elèctric procedeix de l'energia eòlica (allí tenen molt vent). Cooperatives i particulars són propietaris i gestors del sistema energètic.

Aquests dos exemples em porten a pensar que algun projecte col·lectiu amb generació distribuïda, essencialment fotovoltaica, es podria executar a l'Empordà i, si això encara queda lluny, el que no es pot negar és que algun dia arribaran aquestes solucions perquè la transició energètica no s'aturarà (i espero que passi per sobre dels interessos dels oligopolis energètics mundials que enverinen l'atmosfera sense escrúpols). Per altra banda, s'ha de denunciar la lentitud de les administracions per executar la transició a renovables, llevat d'algun Ajuntament, perquè crec que no volen enfrontaments amb la poderosa oligarquia energètica i prefereixen, com a alternativa, apostar pel capitalisme verd, una absurditat, ja que el capitalisme mai serà verd, perquè s'accepta el CO₂ com a dany col·lateral. Conseqüència: les tones de CO₂ augmenten cada segon.

Davant de tot això, com diu Noam Chomsky "tenim dues opcions. Podem ser pessimistes, abandonar i contribuir al fet que passi el pitjor sense marxa enrere, o ser optimistes, atrapar les oportunitats que sens dubte existeixen i contribuir, potser que el món sigui un lloc millor. No és una elecció massa difícil".

Ramon Caralt Elias

Gaudeix de l'aigua amb nosaltres TOT L'ANY!

TARIFES PLANES SK KAYAK

- ☛ Us descobrim els millors indrets en caiac
- ☛ A partir de 40€ al mes

LLANÇÀ - SANT PERE PESCADOR

- ☛ Sortides als Parcs Naturals del Cap de Creus i als Aiguamolls de l'Empordà
- ☛ Botiga de Llançà OBERTA sempre!

www.kayakcostabrava.com reserves@skkayak.com ☎ 972 12 11 12 - 627 43 33 32

BRAU EDICIONS

www.brauedicions.com

col·lecció
**MALU
QUER**

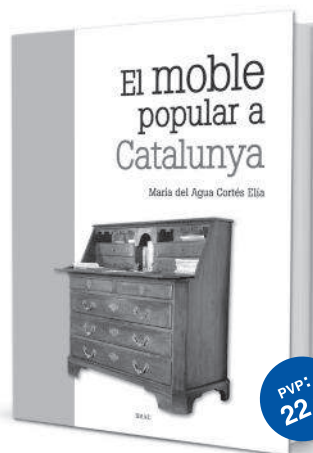
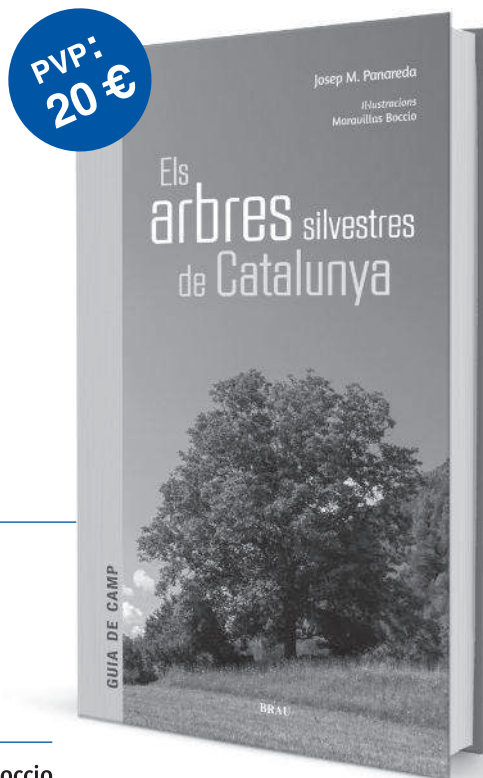
En reconeixement als germans Salvador, Joaquim i Josep Maluquer Nicolau, naturalistes, precursors dels estudis de camp a Catalunya i divulgadors del coneixement científic.

Els arbres silvestres de Catalunya

volum 2

Josep M. Panareda / Il·lustracions Maruillas Boccio

Una guia per identificar l'àmplia varietat dels arbres silvestres del nostre país. El volum recull 130 espècies amb fotografies, il·lustracions i mapa de distribució a Catalunya.

El moble popular a Catalunya

María del Agua Cortés Elía

Un excel·lent llibre per introduir-nos en el món del moble tradicional. Amb aquest novè volum de la col·lecció coneixerem les tècniques de construcció, les funcions i els estils de les diferents peces del mobiliari popular.

col·lecció
Eines i feines
volum 9